

MEGFIGYELŐK ROVATA

ÉSZLELŐK	viz.	foto.	műszer	módszer
Babolcsai Tamás /Balatonkenese/	2	-	5,0L	v,r
Béres László /Hajdúnánás/	1	-	15,0T	v,r
Busa Sándor /Harkakötöny/	10	-	7,0L	v,r,tá
Czimbalmos László /Satu Mare,R/	12	-	5,0L	v
Farkas László /Budapest/	5	2	8,0L	f,r
Fazakas József /Budapest/	24	-	15,0T	pr,r
Fábián Zsolt /Budapest/	2	-	5,6;6,3L	pr,v
Iskum József /Budapest/	14	10	6,3L	pr,v,tá,f
Keszthelyi Sándor /Vasas/	15	-	sz.sz.	v
Kocsis Antal /Balatonkenese/	1	-	5,0L	v
Kósa-Kiss Attila /Salonta, R/	5	-	6,3L	pr,r
Lakatos István /Maglód/	1	-	12,5T	v
Nagy Mélykúti Ákos /Pécs/	2	-	5,0L	v
Dr. Prehoffer Elemér /Bp./	21	14	8,0L	v,r,f
Ravasz Bálint /Gyopárosfürdő/	6	-	5,0L	v,r,pr
Ságodi Ibolya /Szeged/	6	-	10,0T	v,tá
Szeiber Károly /Budapest/	2	-	7,2L	v,r
Szoboszlai Zoltán /Hajdúnánás/	1	1	15,0T	v
Vadász Sándor /Budapest/	15	-	12,0T	r

=====
 19 észlelő 145 db vizuális és 27 db fotografikus megfigyelést végzett.

Észlelt napok száma : 25
 Észlelt foltcsoportok száma: 138

Foltcsoport MDF: 5,30
 Fáklya MDF : 3,25

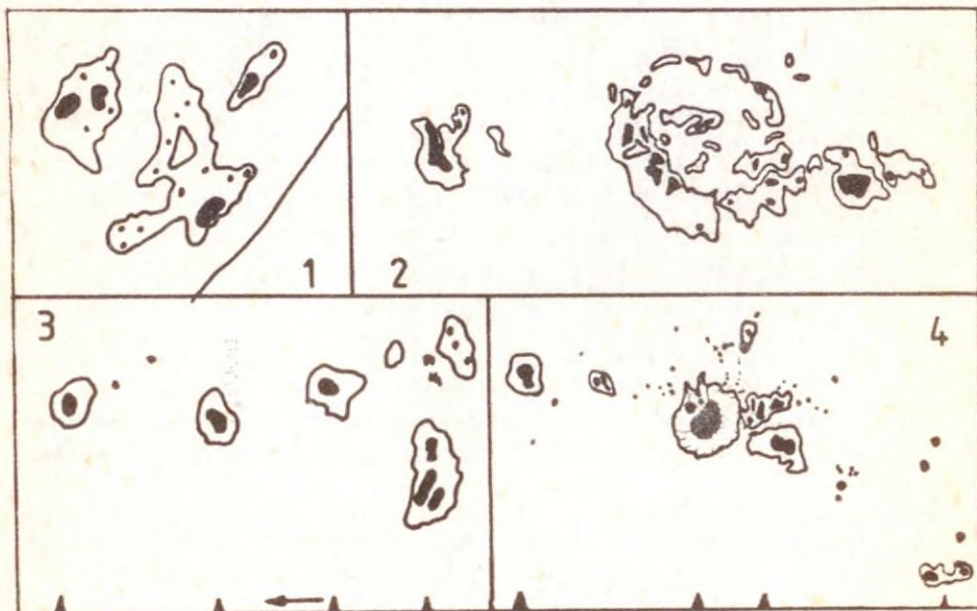

Igen aktívak voltak az észlelők, több napról is volt 3 - 6 megfigyelés. A borultság miatt csak 1-én és 10 - 13-án nem készült rajz. Az első napokban magas /5AA, majd csökken a csoportszám 2AA-ra, s így belevész az észleletlen időszakba. 14-étől ingadozva, lassan emelkedik a foltszám /4-7 AA-ig/, majd 26 - 27-én kiugrik 10 - 12 AA-ra, ezután visszazuhan s ingadozva lassan csökken. 24 csoport volt látható 1-e CM-től 31-e CM-ig, melyből a déli félgömb hordozott 75%-ot.

A hónap első napjaiban még látható egy több csoportból álló aktív terület a nyugati félgömbön, melyet áprilisi számunkban részletesen leírtunk.

6-án +2°-on és +3°-on feltűnik egy monopolár és egy másik csoport vezető tagja. A monopolár kis méretű, 9-én még látszik, de 14-re eltűnik. A másik csoport 7-én teljes egészében befordul. A vezető különálló, cakkos PU-jú, kettős magú, míg a követő nagy szabálytalan terület egy nagyobb U-val. Délről egy szabályos folt van mellette /1. rajz, Vadász, 08:35 UT/. 8-án a követő is kettészakad, az első felében két U erősödik, 9-én

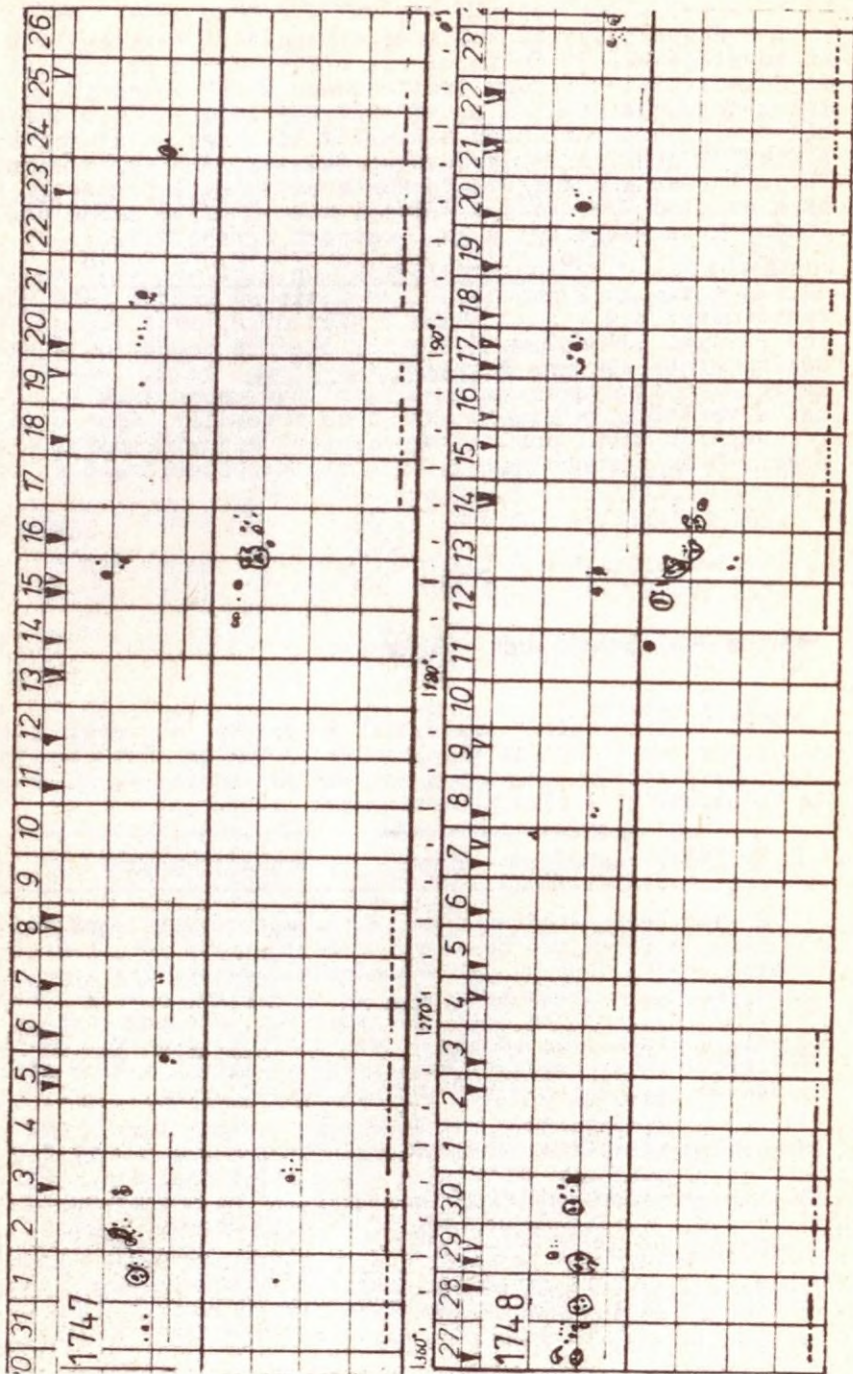
tovább darabolódik, a második felében egy hosszabb és egy rövidebb U jön létre. Ezután 14-én van a következő derült nap, /12-én haladt át a CM-en 20° hosszán/, alakja kissé megváltozott. A vezető folt szinte elkülönül a követő hosszán elnyúló bonyolult szerkezetétől. Itt kifejezett központi U nincs, sok apró U alkotja. A déli folt beleolvadt a követőbe. Ekkor már szabadszemes. A csoportnak ez a második láthatósága, előzőleg április 15 - 16-án volt a CM-en. Szintén 14-én a csoporttól délre -10°-on van egy C típusú AA, mely lassan lebomlik B majd A típusra s 18-án eltűnik.

A nagy csoport követője 15-ére érdekes spirális szerkezetet vesz fel, mely Kósa-Kiss rajzán jól követhető /2. rajz, Kósa, 10:18 UT/. Ezt igazolja Busa és Vadász rajza és egy 14-i fotó is. A szerkezet 13^h UT-ra átalakul. Míg a vezető átmérője 41 ezer km, a követő legnagyobb foltjái 70 ezer km, ezután már lényegesen nem változik, 19-én nyugszik.

Szinte egy időben, 18-án kel a következő nagy visszatérő csoportrendszer. Ez a negyedik láthatósága, rotációs ideje 26,5 nap. A rendszer első három csoportja 19-én: "D" -10°; "D" -12°; "H" -8°. A "D" rendszerek foltjai kb. 20 ezer km-esek, míg a H típusú 41 ezer km. Pényes szakadozott fáklya-mezőben láthatók. 21-én nem változik, erősen granulált a környék /3. rajz, Vadász, 11:55 UT/. Még 20-án kelt a csoportok után haladva egymás felett két I típusú és északra egy B típusú AA /-10; -12; -8/ és 22-től egy A típusú -15°-on. A H típusú 22-re felére csökken, 23-án a sorrend D-C-I, I-I-B.

A Nap — 1984. március 31. — majus 23.

A C csoport vezető tagja sajátmozgással nekimegy a D típusú követőjének. 22-én indul el, a PU-k 25-én érintik egymást. Az "ütközéstől" mintegy szétfröccsen a "C" vezetője /4. rajz, Iskum foto, 14:20 UT/. Az "I"-ből "B" lett, a többi csoportból B típusú póruláncok alakultak ki, nagy sajátmozgásokkal. A terület pettyes fáklyamezőben fekszik. A szétfröccsent folt PU-ja lassan világosodik és 28-ig eltűnik. A területen 28-án csak az első D csoport követője, mint I típus marad meg, valamint keletebbre egy A és B csoport /Prehoffer/.

26-án kel -12°-on egy I; -16°-on A; 27-én -10°-on G típusú AA. Az A típusú 29-én elhal. Az I típusú kettős U-jú stabil képződmény. A G típusú 28-ra D típusú, 29-re C típusú, követőjén PU-val. 30-án újra D típusú. 31-én a csoportok nyugati oldalán keletkezik egy B típusú AA -9°-on, s VI. 7-én a monopolárral együtt nyugszik. A -10°-on lévő csoportnak VI. 1-re elhal a vezetője, a követő szabályos monopolár három U-val, s a fáklyahalón kívül pórus- vagy nagyobb granulákból álló gyűrű övezi. 3-án pórushalmaz, 5-én B típusú póruspár. 6-án nyugszik.

ISKUM JÓZSEF

"Bartos Pál" emléktábor Süllyápon

A süllyápi "Kepler" AmatőrCsillagász Klub szeretettel meghívja az egy évvel ezelőtt elhunyt Bartos Pál amatőrtársunk barátait, ismerőseit egy négynapos észlelő emléktáborra, Süllyápra. Az "amatőrnyár" e zárórendezvényének időpontja:

1984. augusztus 22-26. /szerdától vasárnapig/

Süllyáp Pest megyében fekszik, Budapesttől keletre, mintegy 40 km-re, a forgalmas Bp-Nagykátá-Szolnok vasútvonal mentén. Vonatok csúcsidőben 50 percnként közlekednek, így a megközelítés egyszerű. A tábor helye a falu közelében, a Gödöllői-dombság nyulványainak egyikén lesz, jó észlelési, esetleg fürdési lehetőséggel. A kivilágítatlanság kedvez a vizuális és fotografikus megfigyeléseknek, ezekhez rendelkezésre állnak a klub műszerei: 63/840-es Telementor, 150/1000-es reflektor.

Az észleléseken kívül a tervekben szerepel Bartos Pál síremlékének meglátogatása Mendén, társadalmi munka a süllyápi kiépített megfigyelőhely létesítéséhez. A tábor önellátó, azonban közös megegyezéssel és anyagi hozzájárulással a süllyápi amatőrök vállalják a főzést. Bográcsot és sátort mindenki hozzon!

Az előzetes jelentkezést Fodor Antal címén /2241 Süllyáp, Szilvafasor 9./ tegyék meg, amely után a helyszínről részletes leírást küldünk. Szeretettel várjuk az észlelő amatőröket!

/fod, tey/